

25 września 1929 r.

C09b 23/04

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIŚ PATENTOWY

Nr 10407.

Kl. 22 a 23/04

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

Sposób otrzymywania barwników azowych.

Patent dodatkowy do patentu Nr 9759.

Zgłoszono 13 czerwca 1928 r.

Udzielono 2 maja 1929 r.

Pierwszeństwo: 14 lipca 1927 r. (Niemcy).

Najdłuższy czas trwania patentu do dnia 12 grudnia 1943 r.

Patent główny Nr 9759 ochrania sposób otrzymywania barwników azowych, które w dających się sprzęgać składnikach zawierają przy atomie azotu resztę kwasu arylooksytluszczowego.

Wykryto dalej, że zapomocą sprzęgania takich dwuazowanych aryłodwuamin lub ich pochodnych, które zawierają resztę kwasu arylooksytluszczowego, można otrzymać nowe, zielonawo-żółte do fioletowych i brunatnych barwniki azowe o godnych uwagi własnościach.

Barwniki rzeczzone odznaczają się wogóle odpornością na działanie światła i wałkowanie w połączeniu ze zdolnością równomiernego krycia. Barwniki szeregu rzecz-

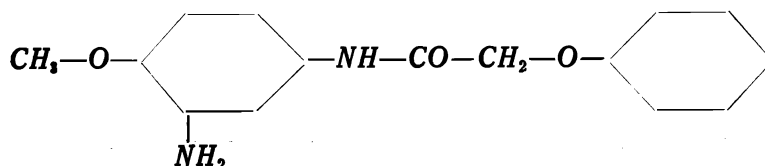
nego otrzymuje się również, wprowadzając resztę kwasu arylooksytluszczowego po utworzeniu się barwnika.

Przykład I. 242 cz. wag. 4-amino-1-fenoksyacetyloaminobenzenu rozpuszcza się w wodzie gorącej i, mieszając, przesącza na lód. Roztwór zakwasza się kwasem solnym, dwuazuje i sprzęga w roztworze sodoalkalicznym z 254 cz. wag. (4' sulfo)-1-fenilo-3-metylo-5-pyrazolonu. Barwnik przerobiony, jak zwykle jest bardzo wydajny; ciągnie on na wełnę, barwiąc ją na jasne złotożółte odcienie o bardzo wysokiej odporności na pranie i wałkowanie, przyczem kryje równomiernie.

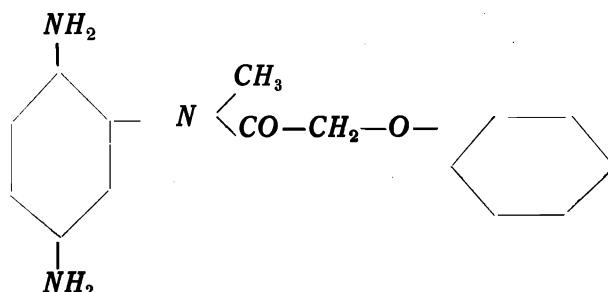
Resztę fenoksyacetylową w 1.4-fenyle-

nodwuaminie można zastąpić resztą podobną, jak np. 2-(lub 4-)chlorofenoksyacetylową, 2-(lub 4-)nitrofenoksyacetylową, β -(2-metylofenoksy)-propionylową lub 1-(względnie 2-)naftoksyacetylową. Można

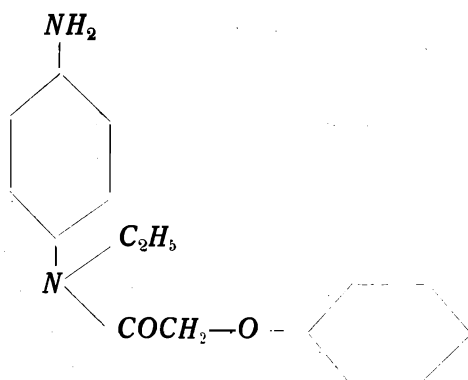
na również stosować jako składnik sprzężenia fenoksyacetylowane homologi i produkty podstawienia 1,4-fenylenodwuaminowy, i tak np. 2-amino-4-fenoksyacetyloamino-1-metoksybenzen.

lub 4-amino-2-*N*-metylofenoksyacetyloamino-1-metylobenzen

lub też 4-amino-1-*N*-etylo-*N*-fenoksyacetyloaminobenzen

których dwuazozwiązków daje np. zapomocą alkalicznego sprzężenia z kwasem 2-metyloamino-8-oksynaftaleno-6-sulfonowym odporny na wałkowanie i działanie światła, bardzo równy brunat.

Jako składniki sprzężenia można stosować inne pyrazolony, metyloketal i je-

go sulfokwasy, jak również dowolne kwasy aminonaftolosulfonowe i ich *N*-alkylowe i acydyłowe produkty podstawienia.

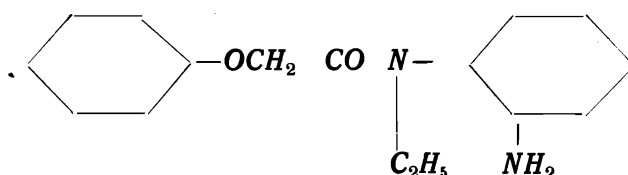
Barwnik o którym mowa w przykładzie można otrzymać również, wprowadzając resztę fenoksyacetylową dopiero w gotowy barwnik; można w tym przypadku postępować np. w sposób następujący:

372 cz. wag. aminoazozwiązku, dającego się otrzymać zapomocą częściowej redukcji jednoazobarwnika z 4-nitroaniliny i (4'-sulfo)-1-fenyl-3-metylo-5-pyrazolonu obrabia się w wodnym roztworze w temperaturze 40°, mieszając dokładnie, 250 cz. wag. chlorku kwasu fenoksyoctowego, utrzymując przytem stale zapomocą ostrożnego wkrapiania 10%-ego roztworu sody odczyn słabo-alkaliczny. Przekształcenie należy uważać za skończone, skoro próbka wzięta nie reaguje już z kwasem azotawym. Barwnik wysala się i przerabia dalej jak zwykłe.

Przykład II. 242 cz. wag. 4-amino-1-fenoksyacetyloaminobenzenu dwuazuje się w roztworze alkalicznym jak w przykładzie I i sprzęga 304 cz. wag. kwasu 1-naftolo-3-6-dwusulfonowego. Barwnik przera-
bia się dalej w sposób zwykły. Ciągnie on

na wełnę, barwiąc ją na jasne, żółtawo-czerwone odcienie bardzo odporne na wążkowanie i działanie światła.

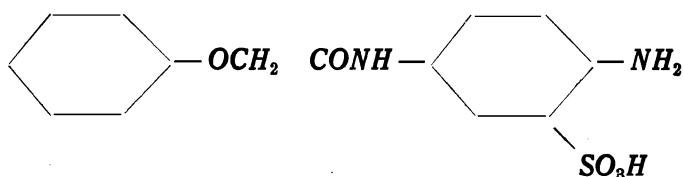
Oranż o podobnych własnościach otrzymuje się z dwuazozwiązku 2-(*N*-fenoksyacetyloamino-*N*-etylo)-1-aminobenzenu

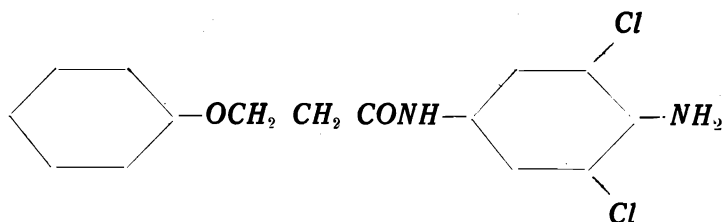
zapomocą sprzęgania z kwasem 2-naftolo-6-8-dwusulfonowym.

Cenne jednoazobarwniki otrzymuje się

ponadto, skoro jako składniki i dwuazowane stosować związki w rodzaju kwasu 4-amino (fenoksyacetanilido) -3-sulfonowego.

lub 4-amino- (2'-naftoksyacetanilido)- (3-sulfonowego lub też 3.5-dwuchloro-4-amino) (β-fenoksypropionoanilidu).

Zastrzeżenie patentowe.

Odmiana sposobu według patentu głównego Nr 9759, dotyczącego otrzymywania azobarwników, zawierających w składnikach sprzęgania przy atomie azotu resztę kwasu arylooksytyłuszczowego, znamienna tem, że tu na dowolne składniki sprzęgania działa się takimi dwuazowaniami aryleno-dwuaminami lub ich pochodniami, które za-

wierają resztę kwasu arylooksytyłuszczowego lub też ewentualnie resztę kwasu aryloksytyłuszczowego wprowadza się po ukończeniu tworzenia się barwnika.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.